

מאות, סידרם וקייצוץ ידניים

קרא את פרטי האונס המזועזע, שביצעו השלושה באשה צעירה וצנומה, שנוקקה לחמישה ימי אישפוז וכמות גדולה של עירוויידים אחרי האונס, לא מצא בליבו רחמים. עוד השלושה

אין זו הפעם הראשונה שעונש כזה נרדף ברצינות בארצות-הברית. בשנת 1975, הציע שופט בקליפורניה עונש דומה לשני עברייני-מין שנהגו לפגוע בילדים. השניים קיבלו את המלצת

כמוח היא האחראית לאלימות ולתוקפנות פלילית בארם. מומחים המליצו על כריתת האונה הזו כדי להרגיע את העבריינים האלימים. ועדות מיוחדות המליצו על הפחתת

רוצח צבאי גור להוציא להורג

נדהמים מנטל 30 שנות המאסר שירר על ראשם, הוסיף השופט את הפיסקה המזוהה. ברצף הראשון לא הבינו הנאשמים ההלומים את פשר הניתוח שהציע להם השופט. הם חשבו כי הוא מדבר על עיקורם. אולם סניגורם הסביר להם כי

השופט. אולם הדבר לא בוצע, מפני שככל מדינת קליפורניה לא נמצא רופא שהיה מוכן לבצע את הניתוח. הרופאים טענו כי השחתת גוף לשמה אינה מותרת להם על פי כללי האתיקה הרפואית. יתכן גם כי חששו מפני תביעת נזיקין מצד אחר המנותחים

עונשים לעבריינים שיעברו את הניתוח. עשרות אחרות של עבריינים קשוחים, שהיו שפוטים למאסרים ארוכים מאוד, ניאוחו לעבור את הניתוח וזכו בחופש. מתקרר מעקב בן 10 שנים הוכיח כי כריתת האונה אומנם צימצמה

האמריקנית יצרה תגובה ציבורית הרודשת עונשים חמורים יותר. עונשי המאסר באמריקה הוחמרו מאוד באחרונה, ויצרו בעיות קשות בכתייהסוהר המלאים עד אפס מקום. עונשיהמוות שהוחזר לשימוש על-ידי בית-הדין הפלילי העליון בשנת 1976 הופעל עד היום תשע פעמים. ההוצאה-להורג האחרונה בוצעה גם היא בשבוע שעבר.

מדינת ישראל התגאתה, מאז הקמתה, בהיותה מדינה נאורה, המטילה על עברייניה עונשים אנושיים. בשנת 1954 בוטל בישראל עונשיהמוות על רצח. העונש המכסימלי הזה קיים עדיין בישראל, רק על עבירות של רצח לפי החוק לעשיית דין בנאצים ובעוריהם. עונש נוסף שהיה קיים עוד מתקופת המנדט, עונש המלקות, בוטל עוד קודם. בשנת 1950 בוטל עונש זה, שהיה נתעב במיוחד במדינה, מכיוון שהבריטים נהגו להשתמש בו כדי להשפיל לוחמי מתרת יהודים.

מלבד הסיבות ההומניטאריות הקיימות נגד עונש הסרוס, קיימת גם דעת קרימינולוגים, האומרת כי עונש זה אינו יעיל. רופאים טוענים כי כיום אפשר להחזיר את כוח-הגברא ואת החשק המיני לסריסים, בעזרת ההורמון הגברי טסטוסטרון, הנלקח בצורת גלולה. ויש הטוענים כי החזרת אנסים שסורסו לרחובות היא סכנה לציבור. אנשים אלה, בעלי היצרים האפלים, עלולים להתנגס בחברה שהשחיתה את גופם, בדרכים שאינן מיניות. יש לזכור, אומר מנהל תוכנית שיקום עבריינים בכלל קונטיקט, כי אונס היא הבעה סכסואלית של אלימות ולא התכטאות אלימה של סכסואליות.

בכתייהכלא בארצות-הברית פותחה שיטה חליפית לסרוס. זוהי שיטה המכונה "סרוס כימי". המטופלים מקבלים תרופה בשם דפרופורבה, המפחיתה באופן דראסטי את יצירת ההורמון הגברי ואת החשק והכוח המיני. אנשים המטופלים בתרופה עוברים גם טיפולים פסיכולוגיים ארוכים, כדי לשקםם ולהחזירם לחברה. הסטאטיסטיקה בארצות-הברית מוכיחה כי רק 15 אחוז מן האסירים שעברו טיפול כזה, חוזרים

אלימות נגד אלימות: האם הפגיעה בחייו ובגופו של עבריין יש בה תועלת, או שזוהי נקמה בלבד

השופט ריבר על כריתת אשכים. בחוקה האמריקנית אין, כמובן, עונש של סרוס, ולכן לא יכול שופט להטיל עונש כזה. אפילו עונשיהמוות הוקפא בארצות-הברית כמשך שנים אחדות, מאחר שנטען כי הוא נוגד את החוקה. לכן מה שעשה השופט פיל היה, למעשה, מתן תמריץ לנאשמים לבצע את הסרוס. כדי שלא ישבו בכלא את רוב שנותיהם היפות.

ביטוי מיני של אלימות

רוב איננו השחתת הגוף הראשונה שבה השתמשו בארצות-הברית כדי להחזיר עבריינים למוטב. בשנות החמישים המוקדמות נולדה תיאוריה רפואית, כי האונה הקדימית

במיקרים רבים את יצר האלימות של העבריין, אולם תופעות הלוואי, שלא ניצפו מראש על-ידי הרופאים, היו קשות מאוד. חלקם הגדול של המנותחים הפכו אנשים חסרי כל עניין בחיים. הם נותרו אפאתיים ומנוונים וחיו את מותר חייהם כצמחים. אופנת ניתוחי המוח כתרופה נגד עבריינות עברה מן העולם ונשכחה כמעט לגמרי. אולם האלימות המתגברת בחברה

סורם ומבצעים עבירות מיניות נוספות, בעוד שבין העבריינים שלא טופלו כך, פחורים 85 אחוז לסורם. קצת מחזירי לצפות בתגובה המתגברת של אלימות החברה נגד עברייניה, העוברת באחרונה כחוט השני החל בישראל דרך ארצות-הברית הלא-היא, סוראן, ערכי-סעורית וכלה באיראן.

אילנה אלון

לכך שביוולי 1978 ייסר עם רכס סוכנות-ביטוח בשם לרופא סוכנון ביטוח בע"מ. זכות התחיל לשמש מנהל בסוכנות-ביטוח זאת, העוסקת בעיסקי ביטוח והנושאת רווחים. לכך הואשם ר"ר זכות בעיסוק אחר, שהוא אסור לפי פקודת הרופאים.

עורך-הדין וגמן הצליח במשימת להציל את הכבוד והקאריירה של ר"ר חיים זכות. ההליכים נגדו בתיק זו הופסקו. לא כן לגבי הנאשם יצחק רכס. מישפטו לא הסתיים, ממש כפ שזה קרה לו בתיק שבו נאשם יחד עם גרנית. וכבר נקבע תאריך חדש לדין 14.2.84. האם ינהל השופט יורם גלי מישפט זה רק עם נאשם אחר, כשלגב הנאשם השני הוחלט לסיים את ההליכים נגדו?

שאלה נוספת: מדוע לא הגיש עורך-הדין מרכזי שורר, מישפט מנוסה ותקיף, בקשה לעיכוב ההליכים ליועץ המישפטי עבור הלקוח של יצחק רכס, כשהיה יכול להסתמך על

בשעתו קבע

היועץ המישפטי

יצחק זמיר, שאינו

מעבד הליכונים

פליליים בל

שתהיה הצדקה

מיוחדת

מצבו הבריאותי הקשה, אחרי ניתוח שבוצע במוחזו? האם סמך פרקליטו שני רכס על כך שלשני הנאשמים האחרים, בשני תיקים אלה, אלוף-מישנה ישראל גרנית ור"ר חיים זכות, היו סיכויים טובים יותר לזכות בעיכוב ההליכים ובכך להציל גם את רכס? רכס די זקוק להצלה. קובע סעיף 415 לחוק העונשין: "המקבל רבנו במירמה, דינו מאסר שלוש שנים, ואם נעברה העבירה בנסיבות מחמירות דינו מאסר חמש שנים."

מקרים חריגים וטעמים מיוחדים

מיקרים שבהם מחליט היועץ המישפטי לעכב הליכים, דהיינו לסגור תיקים פליליים, מעוררים א השאלה: באלו נסיבות הוא מחליט להקפיד את ההליכים בשעתו כנ כתב יצחק זמיר, בתשובה לבקש שהוגשה לו, בתיק 614/80/7 "היועץ המישפטי לממשלה אינו נוה לעכב הליכים פליליים (ו.א. תיק פליליים), אלא במקרים חריגים וע יסוד טעמים מיוחדים. צר לי להודיע כי לא שוכנעתי שיש הצדקה במיקר זה לתרוג מן הכלל ולעכב א ההליכים."

לשאלת העולם הזה, כיצד קו ששמו של הנאשם יצחק רכס נעל בשני התיקים מהודעות עיכוב ההליכים של היועץ המישפטי, כאי לא היה קיים כלל, ומה גרם להחלט לעכב את ההליכים נגד ר"ר חיים זכו וישראל גרנית. השיב דובר מישר המישפטים, יצחק פיינברג: "ליועץ המישפטי יש סמכויות לפי החוק לעכב הליכים, והגורם לזה הוא שיקול-הדע שלו. אין אנו מוסרים תגובה לתיק ספציפיים, אך אחפש את שני התיקים לראות איך זה ששמו של יצחק רכס נעלם, ואגיב." בינתיים מאחרת התגובה לבוא, הדובר פיינברג נסע לחו"ל.